

jež byla v moderních práv. řádech prolomena už přijetím vl. hypotéky, a lze-li tuto uvést v soulad s pojmem vlastnictví, lze totéž tím spíše říci o vl. sl. Vl. hypotéka totiž je skutečným právem na vlastní věci, vl. sl. se jím stane až v okamžiku rozloučení vlastnického poměru, a tehdy právě už není vlastnickova. Ostatně u vl. sl. se nevyskytuje velmi sporná otázka, která stála dlouho v cestě uznání vl. hypotéky, zda totiž může vlastník likvidovat při nucené dražbě svou vlastní pohledávku, t. j. zda si může sraziti z nejvyššího podání částku na něho připadající, i když zást. věřitelé za ním stojící zůstanou neuspokojeni. U vl. sl. se tento spor vůbec nevyskytuje, ježto tato je nerozlučně spojena s dočasným vlastnictvím na pozemku, přecházejíc v akt. i pas. ohledu na vydražitele a měníc se tak v obyčejnou služ. Je tedy uznání tohoto institutu mnohem méně nebezpečné než uzákonění vl. hypot. Vl. sl. způsobí toliko, že za ní stojící věcné oprávnění musí s ní počítati. Takový stav je ovšem patrný z pozemk. knih, takže nelze mluvit o »nebezpečí«.

Podle rakouského práva by bylo lze vl. sl. konstruovati jen takto:

Její zřízením cestou knihovního zápisu se z plného práva vlastnickova, totiž z negativní stránky jeho vlastnictví, (působení Jheringova článku: Passive Wirkungen der Rechte-Dogm. Jahrb. X) oddělí komplex práv, právně sic bezúčinný, připravený však kdykoli sám sebou přeměnit na skutečné ius in re aliena v případě rozloučení vlast. poměru. Je to tedy pouhá knihovní výhra a budování služebnosti. Nelze tudíž mluvit o skutečném právu na vlastní věci — když se stává skutečným právem, přestává býti na vlastní věci.

Pozn. To je ovšem konstrukce, platná pro rak. právo; jen tak — úzce poměrně — lze v mezích platných předpisů institut vl. sl. uznati. De lege fer. se zamýšlí vybudovat vl. sl. jako skutečné právo, a také ve Švýcarsku, jak jsem již pravil, je vl. sl. skutečným a plně účinným právem. Vždyť v mnohých případech to má význam — když pozemek je obtížen usufructem nebo dán do nucené správy, zde by podle rak. práva (ani podle názorů neoptimističtějších) netěšila se vl. sl. žádné ochráně, jsouc pouhou Buchservitut. Její popření v tomto smyslu považuje ovšem K. za »ganz und gar sonderbar«, ježto její zákaz lze obejítí zmíněným zcizením na důvěrníka, což je nejen zdouhavé a drahé, ale jistě ani neposiluje mínění o účelnosti právního řádu. Ostatně vlastníku nemůže býti zabraňováno, aby své statky měl v stavu, který by při rozvázání vlastnictví zajišťoval okamžitě vhodně uspořádané hospodaření. Nemůže se mu brániti, aby neučinil jeden pozemek hodnotnější bez ekvivaletní újmy na hodnotě druhého. De lege ferenda lze ostatně vynechat v zákoně výpočet titulů — nebo se uvedou demonstrativa jak činí naše osnova (viz ad III.).

(Pokračování.)

Snížení notářského tarifu.

V předešlém čísle Českého Práva uveřejněn byl projev notářských komor ohledně snížení notářského tarifu, jež požadují kruhy zemědělské a obchodní.

Jak nespravedlivý jest požadavek, aby tarify notářské u nás byly sníženy, vychází nejlépe najevo ze srovnání sazby notářské platné v Československu se sazbami platnými v jiných státech Evropy.

Ve všech státech Evropy jest sazba notářská mnohem vyšší.

S notářskou sazbou platnou ve Francii nelze dobře srovnání provést, poněvadž tamější sazba jest příliš spe-

cialisovaná na jednotlivá právní jednání a jest různá podle různých krajů (departementů).

Také v Belgii jest sazba ta příliš speciální podle jednotlivých právních jednání, činí však ponejvíce při listinách o právních jednáních do prvních 3.000 fr 0.75%, do dalších 7.000 fr 0.6%, do dalších 15.000 fr 0.5%, do dalších 150.000 fr 0.25%, do dalších 300.000 fr 0.1% a konečně do dalších 500.000 fr 5¹⁰⁰.

V Itálii jest sazba notářská také různá při různých právních jednáních, zpravidla však činí při dvoustranných smlouvách

do 500 L	10 L
do 1000 L	16 L
při vyšších cenách mimo tuto základní sazbu ještě	
do 5.000 L	0.50%
do 10.000 L	0.30%
do 20.000 L	0.25%
do 100.000 L	0.15%
do 500.000 L	0.10%
do 1.000.000 L	0.03%
přes 1.000.000 L	0.01%

bez omezení na maximální hranici.

Pro smlouvy nájemní a prohlášení testamentu jest sazba poloviční.

Pro kvitance, přijetí do úschovy, výmazná prohlášení novace a uznání, snižuje se sazba na třetinu s nejmenší sazbou 10 lir. Mimo to za každý zápis do repertoře 3 L resp. 4 L. Mimo to však za vidimované opisy stanovena jest sazba na šestinu honoráře, za právní jednání s nejmenší sazbou 7.50 L a nevíše 300 L, za snímky na čtvrtinu honoráře s nejmenší základní sazbou 7.50 L a nevíše 500 L, pro ostatní snímky na pětinu.

V žádných těchto státech není zavedeno soudní komisařství, za to jest ale vyžadována forma not. spisu o všech důležitějších právních jednáních a pro plné moci k nim, zejména jednání se o nemovitosti.

V Maďarsku*) podle nejnovější sazby z roku 1926 jest odměna upravena takto:

za jednostranná jednání do 1500 K	1%
do 8.000 K	0.75%
do 40.000 K	0.50%
do 80.000 K	0.35%
do 160.000 K	0.25%
do 1.000.000 K	0.10%
a nad to	0.05%

při dvojstranných právních jednáních činí odměna

do 8.000 K	1%
do 40.000 K	0.75%
do 80.000 K	0.50%
a na dále	0.10%
za protesty jest odměna ½%,	
za legalisaci	12 K
a za každý další podpis	9 K
a mimo to	0.10% odměny.

za projednávání pozůstalostí

do 1.200 K	zdarma
do 2.400 K	2%
do 8.000 K	1½%
do 40.000 K	1%
do 80.000 K	0.75%
do 160.000 K	0.50%
do 1.500.000 K	0.25%
na dále	0.10%

mimo toho za psaní a hotové výlohy a při spletitosti o 50% více. — Sazba maďarská nezná maximálních hranic.

V Jugoslavii jest sazba tato: při dvoustranných jednáních

do 1.500 d	20 d
do 2.500 d	30 d
do 3.500 d	60 d
do 10.000 d	100 d
do 20.000 d	150 d
do 30.000 d	250 d
do 500.000 d	400 d

*) Podle sdělení slovenských kolegů.

a při vyšších cenách nad základní sazbu tuto ještě další poplatek a sice:

do 100.000 d	1%
do 500.000 d	0.80%
do 1,000.000 d	0.50%
do 2,000.000 d	0.30%

s maximální hranicí 25.000 d.

Při jednostranných jednáních:

do 1.500 d	15 d
do 5.000 d	25 d
do 10.000 d	40 d
do 20.000 d	100 d
do 30.000 d	150 d

a při vyšších cenách ještě dále k tomu:

do 100.000 d	0.8%
do 500.000 d	0.6%
do 1,000.000 d	0.3%
do 2,000.000 d	0.2%
a přes to	0.1%

s maximální hranicí 15.000 d.

Na kvitance a uznání:

do 2.500 d	12 d
do 5.000 d	25 d
do 10.000 d	40 d
do 20.000 d	60 d
do 30.000 d	100 d
do 50.000 d	200 d

při vyšších cenách nad to ještě další poplatek

do 100.000 d	0.6%
do 500.000 d	0.4%
do 1,000.000 d	0.2%
a přes to	0.1%

nejvýše však 4.000 d.

Za projednání pozůstalosti:

do 500 d	zdarma
do 2.500 d	50 d
do 5.000 d	80 d
do 7.500 d	150 d
do 10.000 d	160 d

při vyšších cenách nad to ještě k tomu

do 30.000 d	2%
do 100.000 d	1½%
do 200.000 d	1%
do 500.000 d	0.80%
do 1,000.000 d	0.50%
do 2,000.000 d	0.30%
a přes 2,000.000 d	0.20%

nejvýše však 100.000 d!!

Za ověření podpisů činí sazba:

do 1.000 d	5 d
do 5.000 d	8 d
do 10.000 d	12 d
do 20.000 d	15 d
do 30.000 d	20 d
do 50.000 d	30 d
do 100.000 d	40 d
do 250.000 d	50 d
do 500.000 d	60 d
a dále za každých 10.000 d	1 d
nejvýše však	300 d,

za každý další podpis čítá se polovička této sazby.

V Rakousku byla až do roku 1931 platna sazba notářská z r. 1928, značně zvýšená, která nařízením spolkového ministerstva spravedlnosti ze dne 18. prosince 1931 č. 391—2 byla snížena.

V Rakousku jest zaveden tarif dvoji: městský a zemědělský, poslední pro právní jednání týkající se nemovitostí zemědělských.

Bylo by velice obšírně tento tarif celý uvést, sazba notářská jest odstupňována a stanovena maximální hranice. Odstupňování děje se tím způsobem, že odměna vyměřená v dalším stupni počítá se tím způsobem, že za základ bere se vždy předcházející stupeň a k němu připočte se procento stanovené pro stupeň vyšší.

Pro oboustranná právní jednání činí sazba:

do 2.000 S	1.875%
a klesá až do stupně	
od 30.000 až do 40.000 S pak opět stoupá postupně	
od 40.000 až do 60.000 S, načež opět klesá a činí při	
ceně přes 300.000 S	0.3%

s připočtením ovšem stupnice předešlé.

Nejmenší odměna jest pro města 10 S, pro zemědělce 8 S a maximální hranice činí pro oba tarify 5.000 S, kteréžto výše dosahuje se v městském tarifu při ceně 1,223.000 S a v zemědělském tarifu při ceně 1,383.400 S.

Při jednostranných právních jednáních činí tarif

do 2.000 S pro městský tarif	1.125%
a pro zemědělský tarif	0.75%,

klesá rovněž až do 40.000 a pak stoupá do ceny 60.000 S a opět klesá a činí přes 300.000 S pro oba tarify 0.15%, nejmenší sazba jest 10 S pro městský, a 8 S pro zemědělský tarif a nejvyšší sazba jest pro oba 3.000 S, které se dosahuje v městském tarifu při ceně 1,383.400 S a v zemědělském při 1,557.400 S.

Pro kvitance, záruční, věnovací a kauční listiny a prohlášení činí tarif do 2.000 S pro městský tarif

0.75%

pro zemědělský

0.50%

a klesá při ceně přes 100.000 S při městském tarifu

0.1125%

a při zemědělském tarifu

0.075%,

ovšem s připočtením stupnice předcházející. Nejmenší sazba jest pro městský tarif

6 S

pro venkovský

4 S

a nevyšší sazba pro oba

450 S,

které se dosahuje v městském tarifu při

157.000

400 S

a v zemědělském tarifu 316.000 S.

Odměna za úplné projednání pozůstalosti činí

do 300 S

zdarma

do 2.000 S v městském tarifu

3%

v zemědělském

1.875%

odměna ta procentuálně klesá a činí při ceně

přes 1,000.000 S

0.1%

a připočtením předcházející sazby a nejvýše v městském tarifu 30.000 S a v zemědělském 20.000 S, kteréžto maximální hranice dosahuje se v městském tarifu při jmění 26,380.000 S, při venkovském při 16,690.000 S.

Za odhady a dražby začíná sazba v městském

tarifu

1½%

v zemědělském

1.125%

a klesá při jmění přes 1,000.000

0.05%

v městském a

0.0375%

v zemědělském, s připočtením sazby předcházející při maximální hranici v městském tarifu

5.000 S

v zemědělském tarifu

3.750 S,

kteréžto hranice dosahuje se v obou případech při jmění 7,660.000 S.

Mimo to jest notář oprávněn počítati vždy odměny za psaní

a to až při ceně do 100 S

20 g

a přes 5.000 S

50 g

Důležité jest dále ustanovení § 16 tarifu při ceně nemovitostí. Uznal-li totiž finanční orgán cenu nemovitostí výše, nežli strana udala, může notář žádati doplacení podle této vyšší ceny a naopak, uznal-li orgán cenu nižší má opět strana právo žádati vrácení od něj vypočtené odměny vzhledem na tuto nižší cenu.

Z uvedeného jde najevo, že nejpříznivějším tarifem pro notáře jest tarif rakouský, v němž však vychází se zemědělským kruhům vstříc tím, že pro ně stanoví se tarif nižší.

Rakouský tarif sice zná maximální hranice, ale táž činí u oboustranných právních jednání 5.000 S, t. j. 22.500 Kč, při jednostranných 3.000 S, t. j. 13.500 Kč a při projednáních dokonce 30.000 S, t. j. 135.000 Kč a to i pro věci jednoduché.

Za odhady a dobrovolné dražby jest odměna od 1½% až 0.4% a maximální hranice činí 5.000 S při městském a 3.000 S při zemědělském tarifu, t. j. 22.500 Kč, resp. 13.500 Kč.

Jedná-li se o jednání ve větším rozsahu při zvláštním namáhání aneb větší zodpovědnosti, může notář žádati vyšší odměny za úkony konané mezi 7 hod. več. a 8 hod. ranní neb v neděli a ve svátky a zvýší se odměna o polovici.

Při projednáních do 300 S má notář nárok pouze na hotové výlohy.

Tarif rakouský zabezpečuje notáři slušnou existenci, což jest jen spravedlivé, vzhledem k tomu, že notář má ohromnou zodpovědnost při právních jednáních, ruče za veškeré omyly u svého personálu a vzhledem k tomu, že svěřovány jsou mu veliké obnosy, pro kteréž notářem složená kauce neposkytuje nikterak žádnou bezpečnost. Bezpečnost tu lze docílit jen tím, že správným tarifem umožní se notáři, aby mohl zajistiti sobě i své rodině slušnou existenci a bezstarostnou budoucnost.

Snižování tarifu pod tuto míru jest nebezpečné i pro obecnost.

Obecnost také samo si nikdy nestěžuje do odměny notáři požadované, poněvadž je nezatěžuje nikterak přílišně, nýbrž stěžuje si hlavně do enormních poplatků a dávek. (Zejména dědické a z obratu.) Hlásá-li se nyní deflace, resp. snižování cen, dlužno předem začítí u daní a poplatků a nikoliv začínati od konce a svalovati drahotu na notáře a ohrožovati jeho existenci.

Dr. Č.

ZE DNE

Referát o schůzi odboru Praha, Spolku čl. notářů, konané dne 25. listopadu 1933 v restauraci u Bumbříčků. Schůzi zahájil za nepřítomného předsedu pana notáře Dra Černého pan místopředseda notář Křen, který vital přítomné pány, zejména pana prof. Dra Svobodu, a požádal jej, aby se ujal slova k přednášce na thema: »Některé otázky manželského práva v osnově občanského zákona«. Pan prof. Dr. Svoboda probral velmi podrobně ustanovení osnovy občanského zákona o omyslu při uzavírání manželství, o jméně manželčímě při rozluce, ustanovení o rozvodu a rozluce, a ustanovení o spolunabytém jmění.

Za přednášku poděkoval panu přednášejícímu velmi vřele pan notář Křen, oceniv zásluhy pana profesora při kodifikačních pracích na novém občanském zákoně.

Po přednášce rozvinula se živá debata zejména o nových ustanoveních osnovy občanského zákona o spolunabytém jmění, již se zúčastnili zejména Dr. Patsch a Dr. Kozáková.

Schůze byla skončena po 10. hod. večer. V prosinci se pravidelná měsíční schůze nekoná.

Dr. K.

Snižování tarifů notářských. Ministerstvo spravedlnosti, aby vyšlo vstříc naléhání kruhů zemědělských a obchodních ohledně snížení tarifu advokátního a notářského, a zavedlo anketu v této věci, pozvavši na anketu tu delegáty stavu advokátního a notářského, pak ministerstvo zemědělství, obchodu a vnitra a kruhy zemědělské a obchodní.

Konaly se celkem tři porady, na kterých prohlásili advokáti, že jsou ochotni navrhnouti procentuální tarif, nikoli však paušální, kterého se domáhaly kruhy obchodní a zemědělské.

Debata byla mnohdy dosti prudká, takže byla obava, že celá akce ztroskotá a jen umírněností a rozvaze zástupců ministerstva spravedlnosti lze děkovati, že při třetí poradě došlo dohody, dle kteréž přistoupili advokáti na snížení tarifů v položce 1 a 2 o 15% a pokud se týká autonomního tarifu pro listiny a projednání pozůstalosti, prohlásili se vši rozhodností, že nemohou přijmouti tarif legální, nýbrž že trvají na svém autonomním tarifu, a když kruhy obchodní požadovaly, aby tarif autonomní byl jim snížen a upraven na téže basi jako tarif notářský, vzepřely se tomu, prohlásivše ústy presidenta advokátní komory brněnské, že pokládají za nedůstojno svého stavu, aby tak nízký tarif, jako je notářský, byl pro ně zaveden. Na konec přistoupili i na snížení autonomního tarifu o 10%.

Po jednání s advokáty mělo dojiti na jednání s notáři, jež však bylo velice krátké, ježto kruhy obchodní i zemědělské uznávaly, že tarif notářský jest velice nízký a spokojili se proto po delším jednání s prohlášením delegátů stavu notářského, kteří projevíli ochotu sleviti 10% ze sazeb položka

A 1 a 2 a z položky f) ohledně projednání pozůstalosti. V ostatním zůstává notářská sazba nadále platnou.

Vzhledem k tomu, že byla požadována, zejména od obchodních kruhů, sleva až 25 až 50%, lze jednání delegátů stavu notářského pokládati za velice úspěšné.

Moravsko-slezský odbor konal v neděli dne 10. prosince t. r. v zasedací síni vrchního soudu v Brně svoji patnáctou řádnou valnou schůzi. Předsedající starosta odboru Dr. Josef Togner z Olomouce zahájiv schůzi, uvítal srdečným proslowem vzácného hosta pana II. presidenta nejvyš. soudu prof. Dr. Františka Vážného. Pan president Dr. Vážný poděkovav za oslovení a uvítání jako representant nejvyššího soudu i Masarykovy university, přednesl přednášku na thema: Soudní odpomoc proti výrokům správních úřadů o nárocích soukromoprávních (§ 105 Ústavní listiny). Probrav retrospektivně dřívější ustanovení zákonná, svým nesrovnatelně poutavým způsobem, pan president promluvil obšírně jak o materiálních podmínkách, tak i o řízení a formě soudní odpomoci.

Po přednášce se živým zájmem vyslechnuté všemi 36 účastníky valné schůze, bylo přikročeno k vlastnímu programu. Předseda vzpomněl památky zemřelých členů odboru pp. notářů Roberta Střechy v Jevíčku a Boleslava Podhrázského v Mor. Budějovicích. Jejich památka byla uctěna povstáním. Jednatel kandidát notářství Konečný z Brna ve své zprávě po krátkém úvodu o všeobecných událostech, institutu notářství se týkajících, konstatoval, že činnost odboru zejména v pořádání schůzí za uplynulé období byla uspokojivá. Členských schůzí pořádáno celkem 6, jež průměrně navštíveny byly 33 členy, to jest téměř třetinou všeho členstva. Kromě řešení různých právních případů na těchto schůzích zaujato vždy stanovisko k otázkám v té době aktuálním, zejména k návrhu na snížení tarifu, zřízení tak zv. garančního fondu, požadavku a zařazení útrat notáře jako soudního komisaře v pozůstalostech, na něž uvalen konkurs, mezi přednostní pohledávky a jiné. Vděčně vzpomenu činnosti p. odborového přednosty Otakara Heyduška v ministerstvu spravedlnosti. Těživou stává se otázka mladých kandidátů notářství, jejichž počet v Moravsko-slezské zemi jest nepoměrně značný.

Pokladník Dr. František Kroutil ve své zprávě uvedl, že ze spolkového jmění na Půjčku práce upsáno 5.000 Kč a že odbor kromě manipulačních výloh neměl žádného vydání.

Z volných návrhů zaujalo a bylo schváleno odůvodněný požadavku ve věci útrat z pozůstalosti v konkursu, přednesené Dr. E. Chloupekem.

Ve volbách zvoleni aklamací všichni dosavadní členové výboru i činovníci, zejména Dr. Josef Togner, president notářské komory v Olomouci starostou. Dr. František Weiner z Brna místostarostou, Dr. F. Kroutil z Vyškova pokladníkem a kand. not. Konečný z Brna jednatelem. — Ze schůze zaslány pozdravné telegramy p. presidentu republiky a p. ministru spravedlnosti.

V předvečer valné hromady uspořádán animovaný přátelský večírek v restauraci hotelu Slavia.

Kný.

Odevzdávání depositních knih. V praxi docházelo leckdy k pochybnostem, smí-li notář, přeložený na jiné místo, vzíti s sebou se svými spisy též novou úřední depositní knihu. K dotazu pražské notářské komory sdělilo ministerstvo spravedlnosti výnosem ze dne 6. června 1933 číslo 22265/33—11, že notáři přeloženému nemůže býti dovoleno, aby knihu úschov podle § 1 vl. nař. ze dne 14. září 1928 č. 160 Sb. z. a n. vzal s sebou na nové působiště, neboť kniha úschov je úřední pomůckou pro zjištění úřadování notáře, o které právě tak jako o jiných pomůčkách zákonem předepsaných ustanovení § 146 not. řádu neplatí.

Knihy redakci zaslané.

Dr. Vladimír Kubeš: Smlouvy proti dobrým mravům. Vyšlo nakladatelství »Orbis« v Praze jako 58. svazek Sbírký spisů právnických a národohospodářských, 1933. Stran I. až XII., 1—316. Cena 50 Kč.

Dílo je první obsáhlou monografií o smlouvách proti dobrým mravům, jež zpracována byla metodou normativní teorie. Přední zásluhou této normativní teorie (ryzí nauky právní) jest, že opustila při poznávání práva metodický synkretismus tradiční nauky právní, zároveň vylučující důsledně politické, etické neb sociologické příměšky, a zjednodušila teoretické konstrukce právní. Věren této čistě